

[Chr. Christiansen.]

betydeligt og et værdifuldt Arbejde for de offentlige Biblioteker, er givet. Og hvad Radioen angaar, var det vel nok saadan, at i Begyndelsen mente man, den skadede Biblioteksvirksomheden, men jeg tror, at Erfaringen gennem de senere Aar har vist, at Statsradiofoniens Udsendelser i højere Grad fremmer Biblioteksbenyttelsen end nogen Sinde tidligere kendt. Det er muligt — jeg tænker her paa den planlagte Nyordning af Statsradiofonien —, at der bliver indledet et nærmere Samarbejde mellem Radioen og dens Kulturvirksomhed og det danske Biblioteksvæsen. Naar Salget af Bøger til den jævne Befolkning er i stærk Stigning, og naar et ikke ringe Antal danske Hjem nu har en større eller mindre Samling af Bøger, tror jeg, det skyldes, at Bibliotekerne har fremmet Læselysten i Befolkningen, og dette gælder baade for By og Land.

Vi staaar saaledes over for en meget vidtrækkende Kulturvirksomhed, hvis samfundsmæssige Betydning er uden for al Tvivl. Den skabte Bibliotekslovgivning har efterhaanden ført Biblioteksarbejdet ind i faste Rammer. Dette gælder saavel de enkelte Biblioteker i Kommunen som Centralbibliotekerne. Endnu har dog Folkebibliotekerne langt fra naaet deres Kulmination, der er endnu uopdyrkede Marker, og adskillige af de bestaaende Biblioteker har store Muligheder for Vækst.

Det danske Folk er efter min Mening i Færd med at udvikle sig fra at være saa godt som udelukkende et hørende Folk til nu ogsaa at være et læsende Folk, der forstaar og værdsætter Bogens store Betydning. Lige saa vel som alle maa være enige om, at vort Land maa have et velordnet Skolevæsen; vil det formentlig staa klart for enhver, at vi maa have et Supplement hertil i Form af et godt Biblioteksvæsen, det vil sige, at Landets Borgere helst i hver Kommune faar fri Adgang til et offentligt Bibliotek.

Maa jeg benytte Lejligheden til at sige et Par Bemærkninger om et i Bibliotekskredse stærkt diskuteret Spørgsmaal. Jeg tænker her paa Ordningen af Overcentralen for Folkebibliotekerne. Paa et meget tidligt Tidspunkt af Folkebibliotekernes Udvikling viste det sig, at der maatte

oprettes Centralbiblioteker, hvis Opgave i første Række skulde være at fremme et godt Biblioteksarbejde i Landkommunerne. I Dag er alle enige om, at denne Virksomhed fra Centralbibliotekernes Side er overordentlig værdifuld. Men selv om vi saaledes har faaet mange gode Centralbiblioteker, er der nu en anden Opgave, hvis Løsning er lige saa nødvendig, nemlig Ordningen af en Overcentral for Folkebibliotekerne. Det blev Statsbiblioteket i Aarhus, som fik denne Opgave at røgte. Der blev sagt ved Statsbibliotekets Oprettelse omkring Aarhundredskiftet, at dette Bibliotek skulde tjene den danske Provins og være et Centralbibliotek for andre Byers offentlige Biblioteker. Af Statsbibliotekets Beretninger fremgaar det da ogsaa tydeligt, at Biblioteket efter Vedtagelsen af Loven om statsunderstøttede Biblioteker, ja, længe før den Tid, gik ind som et fast Led i det folkelige Biblioteksarbejde og efterhaanden kom til at indtage en meget vigtig Plads i den samlede Biblioteksorganisation. En ikke ringe Del af vore Folkebiblioteker er blevet forsynet med ikke alene specielt dansk Litteratur, men ogsaa med udenlandske Værker fra Statsbiblioteket. Har der end ikke hersket fuld Tilfredshed med Statsbibliotekets Virksomhed som Overcentral, maa det dog siges, at Statsbibliotekets Virksomhed har været særdeles nødvendig i hele det folkelige Biblioteksarbejde.

De senere Aars Udvikling af Forholdene ved Statsbiblioteket i Aarhus — jeg tænker her især paa Oprettelsen af Aarhus Universitet — har imidlertid givet Anledning til Bekymring i Folkebibliotekskredse. Ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 6. September 1934 er Statsbiblioteket blevet Hovedbibliotek for Aarhus Universitets Bogsamlinger og skal i øvrigt fungere som Universitetsbibliotek for Aarhus Universitet.

Jeg vil gerne spørge den højtærede Undervisningsminister, om denne Ordning skal betyde en Ændring af de tidligere gældende Forhold mellem Statsbiblioteket og Folkebibliotekerne, og endvidere, om den nye Ordning vil betyde, at alle Statsbibliotekets Indkøb herefter kun skal berøre Universitetet.

Jeg har med Interesse læst den Betænkning, som Bibliotekskommissionen afgav